

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av en lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen samt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 7 b § i lagen om utkomststöd

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet ber om utlåtanden om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av en lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen (528/2025) samt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 7 b § i lagen om utkomststöd (529/2025).

I denna proposition föreslås det att sjukförsäkringslagen ändras temporärt och att ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 7 b § i lagen om utkomststöd ändras. Syftet med propositionen är att utveckla det valfrihetsförsök som bygger på ersättningar till försäkrade som fyllt 65 år för undersökningar och behandling.

Det föreslås att sjukförsäkringslagen ändras temporärt så att ersättningarna till 65 år fyllda för behandling och undersökning utökas med en rätt till ersättning för fysioterapi. Dessutom föreslås det att personer som fyllt 65 år ska få ersättning för behandling och undersökning på basis av besök hos allmänläkare upp till sex gånger per kalenderår. Samtidigt föreslås giltighetstiden för försöket bli förlängd med ett år, till den 31 december 2028.

Vidare föreslås det att det temporära undantag som tillfogats till lagen om utkomststöd ska förlängas med ett år, till den 28 februari 2029. Enligt undantaget ska de självriskandelar som avses i sjukförsäkringslagens 3 a kap. temporärt beaktas som övriga grundutgifter i det grundläggande utkomststödet.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2027.

Bakgrund

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos förbättras tillgången till primärvård genom att det under regeringsperioden anvisas finansiering av engångsnatur för förkortningen av vårdköerna inom primärvården med hjälp av den nya modell för FPA-ersättningen som regeringen utvecklat. Valfrihetsförsöket med FPA-ersättningar inleddes den 1 september 2025.

Målsättningar

Syftet med valfrihetsförsöket är att förbättra FPA-ersättningarnas effekt som en del av hälso- och sjukvården, att främja patienternas valfrihet och tillgången till tjänster inom primärvården. Syftet med utvidgningen av försöket är att förbättra kontinuiteten i vården inom försöket. Med hjälp av försöket samlar man in data som används för undersökningsändamål. Den data som samlas in under försöket används för den framtida utvecklingen av hälso- och sjukvårdssystemet.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandena i första hand genom att svara på begäran om utlåtande på utlåtande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministerierna ombeds också att spara det utlåtande som de lämnat via utlåtande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA (ärendenummer VN/13732/2026).

Om det inte är möjligt att använda utlåtande.fi kan utlåtandena sändas till ministeriets registrators-kontor per e-post på adressen: kirjaamo.stm@gov.fi eller per post till adressen: Social- och hälsovårdsministeriet, PB 33, 00023 STATSRÅDET. I de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret ber vi er ange ärendenumret VN/13732/2026. Dessutom ber vi att de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret skickas till exempel som bilaga till e-posten i Word- eller PDF-format så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, identifieringskod STM041:00/2026). Ett utlåtande som lämnats in av en privatperson publiceras dock på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnats via utlåtande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlåtande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som lämnats in till registratorskontoret på utlåtande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Vänligen lämna utlåtandet senast den 2.8.2026.

Beredare

Specialsakkunnig Emmi Vettenranta, tfn 029 5163 426 (anträffbar 15.6.–3.7.)
Jurist Jaana Lukkarinen, tfn 029 5163 024 (anträffbar 15.6.–8.7.)
Regeringsråd Milja Tiainen, tfn 029 5163 579 (anträffbar 6.7.–17.7.)
Regeringsråd Eva Ojala, tfn 029 5163 066 (anträffbar 20.7.–31.7.)
E-postadresserna: fornamn.efternamn@gov.fi

Länkar:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM041:00/2026> - Hankesivu

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM041:00/2026> - Projektsida

Bilagor:

[HE luonnos 05062026 Valinnanvapauskokeilun kehittäminen 2026.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi

[HE luonnos 05062026 valinnanvapauskokeilun kehittäminen SV.pdf](#) - Utkast till regeringens proposition

Sändlista:

Akava ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Fysi Partners Finland Oy
Helsingin kaupunki
HUS
Hyvinvointiala HALI ry
Ihmisoikeuskeskus
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
KT Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat
Kuluttajaliitto ry
Kuntoutuksen toimialayhdistys ry
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lupa- ja valvontavirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Lääkäripalveluyritykset LPY ry
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Satakunnan hyvinvointialue
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Fysioterapeutit ry
Suomen Kuntoutusyritykset ry
Suomen Lääkäriliitto
Suomen Sairaanhoidajat ry
Suomen Yrittäjät
Taksiliitto
Tehy ry
Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos
Terveystieteiden palveluvalikoimaneuvosto Palko
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Vakuutuslaitokset ry
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vanhusasiavaltuutettu
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Väestöliitto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ålands landskapsregering

Utlåtande

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Vettenranta Emmi
Sosiaali- ja terveysministeriö